

SKÓRY WYPRAWIONE FUTERKOWE	NORMA BRANŻOWA	BN-72
	Skóry futerkowe wyprawione Skóry królicze	7732-03
		Zamiast BN-63/7716-01 i BN-63/7716-02 W
		Grupa katalogowa XI 21 ¹⁾

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są skóry futerkowe wyprawione królicze naturalne, barwione i uszlachetnione.

1.2. Określenia

1.2.1. Partia produkcyjna — zespół skór futerkowych jednakowego rodzaju o zbliżonych cechach, mający jednakowe przeznaczenie.

1.2.2. Partia skór w dostawie — określona liczba skór o tym samym oznaczeniu, jednakowego gatunku, przedstawiona jednorazowo do odbioru.

1.2.3. Powierzchnia użytkowa skóry — powierzchnia całkowita pomniejszona o powierzchnię wad wymierzalnych.

1.3. Normy i dokumenty związane

PN-65/P-22024 Skóry surowe zwierząt futerkowych. Skóry królików hodowanych

PN-63/P-22303 Skóry futerkowe wyprawione. Wady

BN-68/7709-01 Skóry futerkowe wyprawione, uszlachetnione i wyroby futrzarskie. Pakowanie, przechowywanie i transport

BN-68/7713-04 Skóry surowe zwierząt futerkowych. Skóry królików dzikich

BN-67/7720-01 Skóry futerkowe wyprawione i wyroby futrzarskie. Cechowanie

Pozostałe normy związane podano w tabl. 3. Systematyczny Wykaz Wyrobów, tom III. GUS. Wydawnictwo Katalogów i Cenników, Warszawa 1968

Systematyczny Wykaz Asortymentowy. Wyroby Garbarskie. Zjednoczenie Przemysłu Skórzanego. Wydawnictwo Katalogów i Cenników, Warszawa 1969

2. OZNACZENIE

2.1. Sposób budowy oznaczenia — wg zasad i symboli podanych w SWW i SWA dla podbranży 2215-113 i 2216-31.

Oznaczenie skór króliczych wyprawionych należy uzupełnić po kresce ukośnej symbolem wielkości wg tabl. 2 oraz numerem normy.

Oznaczenie skór króliczych barwionych i uszlachetnionych należy uzupełnić po kresce ukośnej symbolem wielkości wg tabl. 2, słownym określeniem imitacji oraz numerem normy.

2.2. Przykład oznaczenia

a) skór futerkowych wyprawionych ze zwierząt pospolitych (2215-11), króliczych (3), wyprawy formalinowo-chromowej (+3), całych bez łap i ogonów (2), normalnowłosych (1), dużych (D):

2215-113+321/D BN-72/7732-03

b) skór futerkowych wyprawionych barwionych i uszlachetnionych, króliczych (2216-31), imitujących popielice (2), wyprawy formalinowej (+2), grzbietów (6), normalnowłosych (1), małych (M), imitacji popielic:

2216-312+261/M POPIELICE BN-72/7732-03

3. WYMAGANIA I METODY BADAŃ

3.1. Surowiec — skóry surowe futerkowe wg PN-65/P-22024 i BN-68/7713-04 oraz skóry filcowe całe i grzbiety nadające się na cele futrzarskie.

3.2. Wymagania dla okrywy włosowej — wg tabl. 1.

¹⁾ Symbol wg SWW: 2215-113 i 2216-31.

Instytut Przemysłu Skórzanego

Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Skórzanego dnia 11 października 1972 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 stycznia 1974 r.

(Dz. Norm. i Miar nr 1/1973 poz. 2)

Tablica 1

Grupa skór	Asortyment	Wymagania
1	2	3
Wszelkie	wszelkie	okrywa powinna być puszysta, sprężysta, dobrze wyczyszczona i oczyszczona z tłuszczu, trocin, pyłu i innych zanieczyszczeń
Naturalne	niestrzyżone	barwa i długość włosów — naturalne
	strzyżone	barwa naturalna; strzyżenie równomierne
Barwione i uszlachetnione	strzyżone	barwa i wykończenie wg wzoru rysunek wzoru w skórkach barwionych przez szablonowanie powinien być wyraźny i zgodny z wzorem równomierne ostrzyżenie
	niestrzyżone	barwa i wykończenie jak wyżej, z tym że długość włosów naturalna
	epilowane	okrywa pozbawiona włosów ościstych

3.3. Wymagania dla tkanki skórnej skór wszelkich — oceniane organoleptycznie. Tkanka skórna powinna być pulchna, miękka i ciągliwa. Mizdra powinna być oczyszczona z warstwy pod-

skórnej. Skóry, których tkanka była ścienna, nie powinny mieć otwartych torebek włosowych.

Wychwyty, rozdarcia, zacięcia, dziury, łysiny widoczne od strony okrywy włosowej powinny być zreperowane przez zszywanie lub wstawienie kawałków.

Szwy powinny zawierać 5÷7 ściągów na 1 cm długości, bez przechwyconych włosów, przepuszczeń i przecięć skóry. Szwy powinny być rozprasowane i nie przekraczać 1,5 mm wysokości.

3.4. Wielkości powierzchni skór — wg tabl. 2.

Tablica 2

Rodzaj skór	Oznaczenie grupy	Grupa wielkości	Skóry całe dm ²	Grzbiety dm ²
Naturalne	M	małe	5 ÷ 8	3 ÷ 5
	S	średnie	8,1 ÷ 10	5,1 ÷ 6
	D	duże	powyżej 10	powyżej 6
Barwione i uszlachetnione	M	małe	4 ÷ 7	2 ÷ 4
	S	średnie	7,1 ÷ 8	4,1 ÷ 5
	D	duże	powyżej 8	powyżej 5

Powierzchnię skóry określa się na podstawie pomiaru jej długości od krawędzi części karkowej do nasady ogona i szerokości mierzonej w połowie długości oraz pomnożenia szerokości przez długość.

3.5. Własności chemiczne i fizyczne oraz metody badań — wg tabl. 3.

Tablica 3

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika dla skór wyprawy			Metoda badania wg
			chromowej	formalinowej	formalinowo-chromowej lub formalinowo-glinowej	
1	2	3	4	5	6	7
1	Zawartość wody, nie więcej niż	%		16		PN-70/P-22110 na próbce z włosom, przygotowanej wg PN-55/P-22302
2	Wartość pH wyciągu wodnego z tkanki skórnej	—		3,5 ÷ 7,0		
3	Liczba dyferencji wyciągu wodnego z tkanki skórnej, nie większa niż	—		0,7		PN-70/P-22121
4	Temperatura skurczu, nie mniej niż	°C		65		PN-55/P-22301
5	Trwałość wybarwienia okrywy włosowej na tarcie na sucho i na mokro (kontrast na materiale trącym), nie mniej niż	stopień szarej skali		3		PN-63/P-04906 PN-63/P-04907 przy 10-krotnym potarciu tkaniną w kolorze kontrastowym

cd. tabl. 3

1	2	3	4	5	6	7
6	Zawartość tłuszczu niezwiązanego w tkance skórnej	%	6 ÷ 15			PN-70/P-22114 na próbce bez włosa
7	Zawartość tlenków garbujących	%	0,8 ÷ 1,5	—	0,5 ÷ 2,0	PN-55/P-22302
8	Zawartość aldehydu mrówkowego	%	—	0,3 ÷ 0,5	0,2 ÷ 1,2	BN-71/7702-02
9	Składniki szkodliwe dla zdrowia	—	niedopuszczalne			PN-55/P-22302
10	Wytrzymałość na rozciąganie, nie mniej niż	kG/mm ²	1,1			PN-70/P-22131 p. 2.2.2 typ próbki B
11	Wydłużenie maksymalne, nie mniej niż	%	35			
12	Wytrzymałość ściegu, nie mniej niż	kG/mm	7			BN-71/7732-02 p. 5.4.4a
13	Trwałość osadzenia włosów okrywy	—	włosy nie powinny wychodzić przy lekkim pociągnięciu kępki ujętej opuszkami kciuka i palca wskazującego dopuszcza się wychodzenie pojedynczych włosów przy potarciu okrywy włosowej dłonią			

Pobieranie próbek — wg PN-55/P-22300.
Składniki chemiczne podano w przeliczeniu na 16% wilgotności skóry.
Badania należy wykonywać w toku przygotowywania produkcji oraz w przypadkach zmian techniczno-technologicznych, jak również w przypadkach wątpliwych lub spornych.

3.6. Podział na gatunki

3.6.1. Określenia wad — wg PN-63/P-22302.

3.6.2. Wady wymierzalne okrywy i tkanki skórnej i ich ocena

— częściowy brak włosów puchowych lub (i) ościstych,

— łysina,

— molowatość,

— nierównomierne ostrzyżenie,

— nierównomierne epilowanie,

— sfilcowanie,

— ślady reperacji — rażące od strony okrywy włosowej,

— wytarcie,

— dziura, rozdarcie, zacięcie — niezszyte,

— kruchość i łamliwość tkanki,

— przecięcie lub przepuszczenie szwu.

Wady wymierzalne określa się powierzchniowo. Jednostką pomiaru jest centymetr kwadratowy.

Za powierzchnię uszkodzoną należy przyjmować powierzchnię kwadratu, prostokąta lub koła opisanego na wadzie. Linie tych figur, stosowanych w zależności od kształtu wady lub wad zgrupowanych, należy tak prowadzić, aby prze-

biegały w odległości nie większej niż 3 mm od krawędzi wady lub wad.

Wady wymierzalne, znajdujące się w odległości mniejszej niż 3 cm jedna od drugiej, należy liczyć jako jedną wadę, objętą jedną z wymienionych figur.

3.6.3. Wady niewymierzalne — niedopuszczalne × w poszczególnych gatunkach

Tablica 4

Nazwa wady	Gatunek		
	I	II	III
Matowość włosa	×	×	—
Niewłaściwy układ wysokości włosa	×	—	—
Nierównomierność barwy	×	×	—
Niewyraźny druk	×	×	—
Rzadkość okrywy	×	×	—
Zanieczyszczenie okrywy	×	×	×
Zatłuszczenie	×	×	×
Nadmierna grubość skóry	×	×	—
Nieprawidłowe natłuszczenie	×	×	×
Sztywność	×	×	—
Złe wykończona mizdra	×	×	—

3.6.4. Ustalenie gatunków. Skóry królicze futerkowe wyprawione, odpowiadające wymaganiom 3.1÷3.5, dzieli się na trzy gatunki. Skóry nie mogą mieć wad niedopuszczalnych wg tabl. 4 oraz muszą mieć powierzchnię użytkową nie mniejszą niż:

- w gatunku I 80%,
- w gatunku II 60%,
- w gatunku III 40%.

3.7. Cechowanie — wg BN-67/7720-01.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Pakowanie, przechowywanie i transport — wg BN-68/7709-01.

5. BADANIA ODBIORCZE

5.1. Rodzaje badań

- a) sprawdzenie zgodności z wymaganiami chemicznymi i fizycznymi,
- b) sprawdzenie ocechowania,
- c) sprawdzenie barwy i wykończenia okrywy włosowej oraz wymagań tkanki skórnej,
- d) sprawdzenie wielkości powierzchni w poszczególnych grupach,
- e) sprawdzenie prawidłowości zakwalifikowania partii skór do gatunku.

5.2. Sprawdzenie zgodności z wymaganiami chemicznymi i fizycznymi wykonać tylko w przypadkach wątpliwych lub spornych wg 3.5.

5.3. Sprawdzenie ocechowania — wykonać wg BN-67/7720-01.

5.4. Sprawdzenie barwy i wykończenia okrywy włosowej oraz wymagań dla tkanki skórnej wykonać przez oględziny skór nieuzbrojonym okiem w świetle rozproszonym, w celu stwierdzenia zgodności z wymaganiami podanymi w 3.2 i 3.3.

5.5. Sprawdzenie wielkości powierzchni wykonać przez pomiary wielkości powierzchni na dowolnej liczbie sztuk skór w celu stwierdzenia zgodności z wymaganiami podanymi w 3.4.

5.6. Sprawdzenie prawidłowości zakwalifikowania skór do gatunku

5.6.1. Pobieranie próbek. Z partii w dostawie należy pobrać losowo na ślepo wg PN/N-03010 próbki wg tabl. 5.

Tablica 5

Liczność partii sztuk	Liczność próbki sztuk	Dopuszczalna liczba sztuk wadliwie zakwalifikowanych do gatunku
do 40	5	1
41 ÷ 160	15	2
161 ÷ 400	25	3
401 ÷ 1000	40	5
1001 ÷ 2500	60	8
ponad 2500	100	10

5.6.2. Wykonanie sprawdzenia — na próbce pobranej wg 5.6.1 w celu stwierdzenia zgodności z wymaganiami podanymi w 3.6.

5.7. Ocena partii skór w dostawie

5.7.1. Partia zgodna z wymaganiami normy. Partię skór należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli uzyskała dodatnie wyniki w badaniach wg 5.1 a) ÷ e), a liczba sztuk wadliwie zakwalifikowanych jest mniejsza lub równa odpowiedniej liczbie podanej w tabl. 5.

5.7.2. Partia niezgodna z wymaganiami normy. Partię skór należy uznać za niezgodną z wymaganiami normy, jeżeli w którymkolwiek z badań wg 5.1. a) ÷ e) uzyskała wynik ujemny lub jeżeli liczba sztuk wadliwie zakwalifikowanych do gatunku jest większa od odpowiedniej liczby podanej w tabl. 5.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE do BN-72/7732-03

1. Istotne zmiany w stosunku do BN-63/7716-01

- a) wprowadzono oznaczenie wg SWW i SWA;
- b) uaktualniono metody badań i wartości wskaźników.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-63/7716-02

Uproszczono podział skór na gatunki.